

Rękopisy i listy w sprawach redakcyjnych prosimy adresować: Do Redakcji „Kurjera Litewskiego” w Wilnie. Ogłoszenia, oferty i listy w sprawach prenumeraty prosimy adresować: Do Administracji „Kurjera Litewskiego” w Wilnie.

KURJER LITEWSKI

WYDAWNICTWA ROK IX.

Wychodzi codziennie rano, oprócz dni poświęconych.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA prospekt 5-to Jerski № 28.

Adres telegraficzny: Wilno Kurjer. — Skrzynka pocztowa № 96.

Telefon № 129, telefon drukarni № 685.

Administracja otwarta od godz. 10—4 po poł. W niedziele od 12—1 p. p.

Redaktorzy przyjmują od godz. 2—3 po połud.

WARUNKI PRENUMERATY

	Rocznia	Półrocz.	Kwartal.	Miesięcz.
W WILNIE	8—	4—	2—	—70
Z PRZESYŁKĄ POCZTOWĄ	10—	5—	2,50	—84
ZAGRANICĄ	16—	8—	4—	1,50

Zmiana adresu 20 kop. Za odebranie do domu 10 kop. miesięcznie.
Listów niefrankowanych lub niedostatecznie opłaconych „Kurjer” nie przyjmuje.
Rękopisy — nie zastrzeżonych do swetu — nie przechowuje.

CENY OGŁOSZEŃ

Nadane za wiersz potłoczony w tekście, lub jego miejsce 1 rub.
Ogłoszenia na 1-iej stronie za wiersz potłoczony lub jego miejsce 60 kop.
Ogłoszenia na 1 str. o pożytek państw. za wiersz potłoczony lub jego miejsce 1 rub.
Reklamy za wiersz potłoczony lub jego miejsce 60 kop.
Nekrologi za wiersz potłoczony lub jego miejsce na 1 str. 50 k., po tekście 30 k.
Z życia towarzyskiego. Zawiadomienia do 10 wierszy — 5 rb.
Ogłoszenia z wyjątkiem za wiersz potłoczony lub jego miejsce 20 kop.
Drobne ogłoszenia za każdy wyraz 4 kop. najmniejsze 40 kop.
Ogłoszenia w niedzielnych numerach o 25 proc. drożej.
Dołączenie prospektów do „Kurjera” 7 rb. od tysiąca oprócz opl. poczt.

POLSKI TEATR MIEJSKI w Wilnie

pod kierunkiem JANA PAŹŁOWSKIEGO i JULIANA STRYCHARSKIEGO.

Dziś, w czwartek, ostatni raz w sezonie (ceny zniesione):

„ORLE” dramat historyczny Rostanda. Inscenizował F. Ruszczyk.

Anons: Jutro „Wieczór poezji” (ceny zniesione).

W piątek, w zapusty 22 lutego, w Sali Wileńskiego Klubu Szlacheckiego na korzyść Wileńskiego Towarzystwa dobroczynnego „Dobrochotna kopia”. ODBĘDZIE SIĘ

BAL MASKOWY Z LOTERJĄ ALLEGRI,

w czasie której rozegranych będzie duże cenne przedmioty.

Cena wejścia rb. 1. Cena biletu loteryjny 25 k. Rekomendacja niepotrzebna.

Ofiary na loterię w gotówce i fantach przyjmowane są w domu Gubernatora od 11 rano.

W sobotę 23 lutego odbędzie się w SALI MIEJSKIEJ

WIECZÓR RZEMIEŚLNICZY

o programie uroczajnym.

TANCE przy orkiestrze wojskowej.

Bilety w księgarni „Kultura” 5-to Jerski Prospekt, d. № 7.

12838

KINEMATOGRAF

Dziś

BRONISŁAWA z Najwyższego zezwolenia

300-lecie 1613—1913

w Sali „LUTNIA”, prospekt 5-to Jerski № 8, telef. 1161.

DOMU PANUJĄCEGO ROMANOWYCH.

W sobotę od 2-iej do 5-iej godz. dla uczących się po 15 kop. Dla dorosłych ceny zwykłe.

NAD PROGRAM:

Występy G. Dońskiego, znakomitego artysty bruchomowcy.

Śmiech ogólny, bez przerwy.

ANONS: W piątek od 6-iej nowy program. Szczegóły w afiszach i programach.

Dziś wspaniała sensacja z dziedzin kinematografu.

Teatr Familijny

wystawiony będzie wspaniały dramat artystyczny w 5 akt, 2000 metrów, w inscenizacji słynnego Urbana Goosda

R. Sztremera, „PRZYSIĘGA ANDALUZKI”

ul. Wielka 74.

W głównych rolach wystąpią: niezrównana Asta Nilson i znane piękności Gastano Alwara i Emanuel Espartero.

Rzecz dzieje się w Sewilli. Na arenie walka byków w obecności 15,000 widzów.

Ceny zniżkowe.

TEATR VARIÉTÉ

Ogród Szwajcarski.

Dyrekcja Towarzystwa. Telefon 15-07.

Dziś zupełna zmiana programu.

Nowe występy atrakcji światowych!

Wieczory Karnawałowe!

Dnia 23 lutego odbędzie się benefit popularnego Autora-humorysty I. S. Gurko.

(Nieprzerwana wesołość panuje do godz. 5-iej rano.

BLINY codziennie BLINY. — Początek o godz. 11-iej wiecz.

Sala Koncertowa Ogrodu Botanicznego dyr. I. SZUMANA. Telefon 364.

TEATR FAMILIJNY VARIÉTÉ.

Dzisiaj Fenomen XX wieku, wszechświatowa sensacja Złoty Satyr.

Trio franc. Darto, piękność Niba, Bella Jeczka, polska artystka Owczarska i Kańska i w in. Początek o godz. 11 wiecz.

Wielki Pałac

Nasze wesele wczoraj!

Wspaniale zapusty!

BUKIET pierwszorzędnych artystek

Wesoło, jak nigdzie!

Jura - Jurowski ze wszystkim śpiewa

„MAKARONI”

Początek o godz. 11 wiecz.

A jakie biliny! — należy spróbować.

Restauracja otwarta od 6-iej pp. do 4 rano.

Ceny fabryczne.

Nowo utworzony w d. 20 lutego (5 marca) r. b. Magazyn

P. f.

Skład Wyrobów Fabryki Porcelany

„CMIELÓW”

właśc. M. Tracowski i B. Kabus.

Mińsk Lit., ul. Zacharzewska 45, obok Syndykatu Rolniczego

Poleca w wielkim wyborze:

Serwis stołowy porcelanowy biały i malowany od najskrom. do wykwintnych.

Kamienne i fajansowe, białe i malowane.

Sakło i kryształ stołowy z krajowych i zagranicznych fabryk.

Serwis do herbaty i kawy. Garnitury na umywalnie.

Porcelana dla Restauracji, Cukierni i Aptek.

Wazony, żardinierki, figury i t. p. galanteria porcelanowa, majolikowa i terak.

Wyroby stołowe platerowane J. FRAGET w Warszawie.

Przyjmuje się zamówienia na serwisy z herbaty lub monogramami.

Ceny fabryczne 10.

KARPIŃSKIEGO

BALSAM BENGALSKI

ZNIECZULAJĄCY.

Sprawia natychmiastową ulgę w Neuralgii, Reumatyzmie, Artretyzmie, Migrenie, Bólu zębów.

BOLĄCE MIEJSCA NATRZĘC BALSAMEM, PRZYKRZYJĄC JE NASTĘPNIE WATĄ.

Cena pudełka 90 kop.

Laboratorium Chemiczno-Farmaceutyczne Tow. Akc. Fr. Karpiński w Warszawie.

ul. Elektralna 35. Tel. 600. 9554

Czcigodnemu Duchowieństwu, a także tym wszystkim, którzy nam okazali tyle współczucia oraz oddaniem ostatniej posługi uczcili pamięć Matki i Babki naszej s. p.

Stanisławy Umiastowskiej

składamy serdeczne „Bóg zapłać!”

Synowie, Córka, Synowie, Wnukowie, Wnuczki.

12917

JAN BUŁHAK

fotograf.

Portowa 4 m. 5, od 12 do 3-iej prócz dni

świętych. 7716

Nad Newą.

(Korespondencja własna „Kur. Lit.”).

Petersburg 19 lutego st. st.

W stolicy wszystko już wygląda

odświętnie, ale w Rosji wszystko po

staremu. Emir Bucharski dostał por

tret, chan Chiwiński tytuł „wysoko

ści”, p. Rodziński został „laskawie

przyjęty”, ale myśli patrzących w

przyszłość i walczących z teraźniej

szłością zasnawa ta sama troska,

która zrosła się z duszą rosyjską,

pogrzebioną i smutną. Petersburg co

dzień bardziej wygląda na wielkie

miasto Azji — chodzą po nim i jeź

dzą, niby po jakiejś Urdzie, mongol

scy książęta, lamowie i kapłani bu

rjacy... ale Europa w Petersburgu

bardziej nie pachnie. Bowiem „Eu

ropa” — to swoboda, to nieetykal

ność człowieka przedewszystkiem.

Tymczasem nad Nową nie tylko

zwyyczajny obywatel, ale jak wyja

śniło się „przedstawiciel narodu”

nieetykalności spodziewać się nie

może. Nic to nie znaczy, że art. 15

ustawy o Dumie opiewa: „Członek

Dumy państwowej wolno pozbawić

wolności nie inaczej jak na zasadzie

wyroku sądowego”, a art. 16 dodaje:

„Członek Dumy państwowej u

wielżony może być za zgodą Dumy

jedyńcy.”

Tym martwym literom prawa

klam zadać jest w stanie jednym

posunięciem pióra... petersburski

gradonaczelnik. Dowiódł tego w

sprawie posłów Pietrowskiego i

Szagowa, u których w mieszkaniu

odkryto... okropność — ludzi „nie

zameldowanych”. Pietrowski i Szag

on zostali skazani na 300 rb. kary.

Lecz gdy jej nie zapłacą?... Oczywiście,

p. Draczewski słów swych na

wiatr nie rzuci i konsekwentnie be

dzie ich musiał aresztować. To je

dnak stwarza precedens. Odtąd nie

łatwiejszego jak na zasadzie „wzmoc

nionej ochrony” rozprawić się z

każdą Dumą, po prostu za pomocą

tytułu

li p. Tupalski i p. Szenfeld. Wiekso-
ścią 46 głosów przeciwko 4 Rada u-
znała komunikat komisji i wyjaś-
nienia inż. Szenfelda za wystar-
czające.

Staranie duchownego marja-
wickiego Tułaby o udzielenie placu
pod budowę kościoła marjawięcego
Rada uchyliła większością 30 gło-
sów przeciwko 16.

Względem starań orkiestry sym-
fonicznej o zezwolenie na urząda-
nie w ogrodzie Bernardyńskim kon-
certów, Zarząd a zarówno Rada za-
jęły stanowisko bardzo przychylnie.
A więc uchwalono oddać ogród do
użytku orkiestry na cztery dni w ty-
godniu w godzinach wieczornych z
warunkami, ażeby co dwa tygodnie
były nie zajęte kolejno dniami sobotni-
mi i niedzielnymi. Ponadto na sezon bie-
żący wyznaczono subsydjum w wy-
sokości 1,500 rb. i postanowiono
wnieść estradę koncertową na koszt
miasta.

Do komisji w sprawie uregulo-
wania handlu mięsnego i wynale-
żenia środków walki z drożdżami
uzupełniająco zostali wybrani rad-
ni Dawidowski i Sumorok.

Reszta spraw z powodu spóźnio-
nej pory przeniesiono na następne
posiedzenie.

M.

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

Kalendarzyk. Dziś, w czwartek
— św. Maksymiliana B. Feliksa
R. W., węd. now. st. — św. Wiktora
i Wiktorina, jutro — Katedry św.
Piotra w Antw., węd. now. st. — św.
Tomasza z Alwinu.

Temperatura. Dziś, w noc, ter-
mometr Reauma wskazywał + 2°.

STOWARZYSZENIA.

Z Tow. popierania pracy spo-
łecznej. Wczoraj podaliśmy ogólny wy-
nik z walnego zgromadzenia kura-
torów Towarzystwa Popierania pracy
społecznej. Obecnie podajemy bliższe
szczegóły.

Na zgromadzenie przybyło 40 ku-
ratorów. Posiedzenie zajął prezes p.
Stanisław Montwiłł. Na przewodniczą-
cego powołano mec. Restytuta Sumoro-
ka, a na sekretarza mec. Hoppena z Ko-
waa. Przewodzącym omawiano
sprawę eksploatacji sali „Lutni” i u-
chwalono utworzyć komisję kontrolują-
cą księgi kasowe dzierżawcy, sprawę
zaś strat, jakie Towarzystwo poniosło
przy restauracji sufitu grożącego nie-
bezpieczeństwem z powodu niegodo-
ności przy budowie sali, postanowio-
no powierzyć radzie Towarzystwa.
Straty te wynoszą 1,424 rb. 66 kop.

Następnie zgromadzenie uchwali-
ło zmianę par. 19, 31 i 36 ustawy Towar-
zystwa. Po uchwale, jakim insty-
tucjom należało w roku bieżącym wy-
dać subsydja (o czym w numerze wczoraj-
szym) zgromadzenie przyjęło z więk-
szością do wiadomości dar, jaki p.
Stanisław Montwiłł złożył Towarzystwu
przy restauracji sufitu grożącego nie-
bezpieczeństwem z powodu niegodo-
ności przy budowie sali, postanowio-
no powierzyć radzie Towarzystwa.
Straty te wynoszą 1,424 rb. 66 kop.

Następnie zgromadzenie uchwali-
ło zmianę par. 19, 31 i 36 ustawy Towar-
zystwa. Po uchwale, jakim insty-
tucjom należało w roku bieżącym wy-
dać subsydja (o czym w numerze wczoraj-
szym) zgromadzenie przyjęło z więk-
szością do wiadomości dar, jaki p.
Stanisław Montwiłł złożył Towarzystwu
przy restauracji sufitu grożącego nie-
bezpieczeństwem z powodu niegodo-
ności przy budowie sali, postanowio-
no powierzyć radzie Towarzystwa.
Straty te wynoszą 1,424 rb. 66 kop.

Zgromadzenie zakończyło się wy-
borami nowych członków rady na
miejsce ustępujących i kuratorów no-
wych patronatów.

Na członków rady powołano te sa-
me osoby, co dawniej, a z nowego pa-
tronatu imienia K. Protasiewiczowej,
kuratorami wybrani zostali, jako do-
żywoci, mec. Justyn Strumiłło; cza-
sowi pp. Konstanty Okulicz, Jan Mich-
niowicz, Ludwika Życka i Ferdynand Ru-
szczyca. Na kuratorów nowego patrona-
tu im. J. Montwiłł powołano jako do-
żywoci J. E. ks. Administratora Mi-
chalciewicza i Konstantego ks. Cze-
stbertyńskiego, a na tymczasowych ks.
Jana Kretowicza, Konstantego Komara,
Władysława Węclawowicza, Aleksan-
dra Szekunika oraz pp. Stanisława i Ja-
nina Bochowicz. Do komisji rewizyj-
nej powołani zostali pp. Michał We-
slawski, Stanisław Montwiłł i Jan La-
chowicz. Zebranie zakończyło się o g.
1 w nocy.

TEATR, MUZYKA I SZTUKA.

Teatr polski miejski. Wspaniały
dramat Rostanda „Orle”, który dziś po
cenach znizonych daje dyrekcja, zapie-
ni niezawodnie znów teatr po brzegi.
Jutro po raz ostatni w tym sezonie
po cenach znizonych „Wieczór poezji”
w układzie Fr. Ruszczyca. Zakończy
wieczór po raz 24 „Warszawianka”.

W sobotę po południu po cenach
znizonych do połowy melodyjny wode-
wid „Nitonic”.

W niedzielę po raz drugi oryginalny
dramat hr. Platerówny „Wybrana”.
W niedzielę po południu „12 żon Ja-
feta”.

Benefis znakomitego komika naszej
sceny oraz administratora teatru J.
Strycharskiego odbędzie się w niedzie-
lę. Odegrane będą po raz pierwszy
„Łosy Europy”, satyra polityczna Br.
Winawera. Rzecz to osnuta na te o-
statnich konfliktach politycznych w Eu-
ropie, ośmieszająca dyplomację i jej
machinacje zakulisowe. Reżyseruje we-

dług scenarjusza warszawskiego dyr.
J. Pawłowski. Główne role wykonają
wybitne sily naszego teatru z J. Stry-
charskim na czele.

Widowisko dla dzieci. Zachęca
wielkim powodzeniem, jakim się cie-
szą stale przedstawienia dla dzieci,
„Lutnia” urządziła w niedzielę nadcho-
dzącą o godz. 3 po poł. w sali Idubu
Kolejowego widowisko, na którym wy-
stawiona będzie baśń „Złoty róg” Sam-
bora, osnuta na podaniu z XII w. De-
koracje i kostiumy do tej nowości spo-
rządzone są podług wzorów Matejki.
Oprócz efektownej bajki, na przedsta-
wieniu niedzielnym będzie po raz trzeci
dana opera „Powrót taty” z p. Bogu-
ckim w roli starszego zbroja. Szczegóły
w afiszach.

Reduta teatru. Przygotowania do
Reduty teatru, która odbędzie się w
klubie Szlacheckim postępują różno
naprzód. Próby z „Kabaretem artystycz-
nego” oraz „Wesołej szopki wileń-
skiej” już się rozpoczęły. Ochoce ta-
ny w czasie antrakto i po kabarecie
prowadzić będzie p. Jerzyński przy
dźwiękach orkiestry teatralnej.

Bilety na redutę sprzedaje kasa tea-
tru oraz artystki w cukierni Strzalla
przy ul. św. Jerskiej (przy Bristolu) od
godz. 5 do 8 po poł.

SADY.
— Sprawa Lewgów. Rozpatry-
wanie sprawy Lewgów i Jerosze-
wskiego zostało naznaczone na 4 (17)
kwietnia.

Lichwiarze. Sędzia śledczy 4 re-
wiru zakończył dochodzenie śledcze
względem kupców Podzelwera i Ke-
nigsberga, pociągniętych do odpowie-
dzialności z art. 1707 ust. kara. pod za-
rzutem uprawiania lichwiarstwa w
charakterze przemysłu.

Za krzywdę robotnika. Właści-
ciel parowej fabryki kafi przy ul. Tam-
bowski, Libo, polecił stróżowi Urban-
owiczowi obchodzić późnym wieczorem
całą fabrykę. Otróż podczas takiego
obchodu, Urbanowicz, liczący lat
50, trafił na niezamknięty otwór w-
id i spadł z wysokości 3 piętra na 1-e,
odnosząc poważne obrażenia na ciele.

Sędzia pokoju 7 rewiru skazał p.
Libo na 25 rb. grzywny, lub 7 dni a-
resztu policyjnego.

Sprawa „Przeglądu Wileńskiego”.
Redaktorke odpowiedzialną „Prze-
glądu Wileńskiego”, p. Zofię Ostach-
wiczową pociągnięto do odpowiedzial-
ności sądowej pod zarzutem nawoły-
wania polaków do buntu.

Dzień dzisiejszy, zgodnie z wolą
Najwyższą uważa się za galowy („nie-
prysutstwienny”) i dlatego wszystkie
zakłady handlowe i przemysłowe mo-
gą być otwarte tylko po powrocie uro-
czystych procesji do cerkwi i do godz.
7 wieczorem. Zaś wszystkie sklepy mo-
nopolowe oraz wszystkie lokale sprze-
dazy wódki, z wyjątkiem restauracji i
kategorji, winny być zamknięte przez
cały dzień.

W sprawie porządku publicznego,
zalecono, aby bramy wszystkich do-
mów od rana aż do ukończenia rewji
wojsk, były zamknięte i strzeżone
przez stałe stojących stróżów domo-
wych.

Protest parafian lipińskich. Otrzy-
maliśmy oryginalny protest przeciwko
skargom, jakie niedawno w imieniu
parafian lipińskich wysłało kilku awan-
turników na ks. Boleśława Sperskiego.
(Por. Nr. 42 „Kur. Lit.” w rubryce z
provincji). Protest ten jest podpisany
własnoręcznie przez 55 parafian lipiń-
skich.

Wszystkie pisma, które zamieściły
wiadomość o owej skardze, proszone
są o powtórzenie niniejszego.

Na rzecze. Z powodu odwilży lód
na Wilji w niektórych miejscach zna-
cznie popękał, możemy się spodziewać,
że w krótkim czasie Wilja już ruszy.

Sprostowanie. Do „dopisku re-
dakcji” do listu ks. W. Płoskiewicz,
zamieszczonego w Nr-ze wczorajszym,
skutkiem opuszczenia jednego wyrazu
wskradł się przyrzą błąd, a mianowicie
czytać należy: „Nie znaczy to bynaj-
mniej, aby J. E. uważał za możliwe
wyklądanie religijni nierozumom po ro-
syjsku”.

Pogotowie ratunkowe wczoraj
było czynne w 13 wypadkach. W tej
liczbie 4 wypadki miały miejsce w 9 opa-
trunków na stacji Pogotowia.

Przejechał do Wilna. Deminiuk
Chlapowski, ob. Stefan Zielonko, ob.
Antoni Judzki, ob. Stefan Huszani,
kup. Onufry Filip, ob. Melania Za-
mojtelowa, ob. Telesfor Ganecki, ob.
Zygmunt Gaszczyk, ob. Dionizy Trau-
szczyński, ob. Adolf Dunilowicz.

(Hotel St. Georges): hr. Seweryn
Drohojowski, hr. Katarzyna Drohojo-
wska, hr. Aleksander Broel-Plater,
pos. D. P. Henryk Świecicki, ob. Mie-
czysław Tukalo, ob. Józef Sokolow-
ski, ob. Karol Wagner, ob. Andrzej
Iwaszkiewicz, ob. Konstanty Podbere-
ski, ob. Witold Znosko.

(Hotel Sokolowski): ob. Karol
Malecki, ob. Ludwik Uchowski, ob.
Teofil Nowicki, ob. Marian Niezabit-
owski, mec. Wiktor Janeczowski, ob.
Ludwik Zajkowski, ob. Ludomir Bu-
raczewski, ob. Konstanty Żelazowski,
ob. Władysław Soltan, mec. Konstanty
Demidecki-Demidowicz, ob. Katarzyna
Oziembłowska, ob. Paulina Kaweka.

PROWINCJA.

MINSK.

O (z) U rolników. Niezwykle ob-
ficie zgłoszono odczyty na marcowe
zebranie członków T-wa Rolniczego.
Dotychczas zanotowano ich 14, z któ-
rych 8 wygłosiło rządowi agronomo-
wie, resztę inni prelegenci.

Więć p. Uzdowski tymczasowy se-
kretarz T-wa Roln. wypowie dwa od-
czyty a) o potrzebie zawiązania han-
dlowego syndykatu leśnego i b) w

kwestji zorganizowania kursów dla
służby leśnej w dobrach prywatnych.

P. R. Luba odczytał referat w
sprawie wyszukiwania środków walki
z leśnymi pożarami.

P. Edward Bokun, sekretarz T-wa
Rolniczego, odczytał 3 referaty a mian-
owicie: a) czerwone bydło rasy
miejscowej w Mińszczyźnie, według
badań z r. 1912; b) rasa miejscowej
bydła brunatnego w Królestwie i
Związek hodowców tamże; c) zorga-
nizowanie i rezultaty indywidualne-
go karmienia bydła, przy kursach
hodowlanych w Bobrujsku i Klecku.

Agronomowie rządowi wypowie-
dzą następujące odczyty: p. Flerow
dwa w sprawie badań i doświadczeń
blotnych w Mińszczyźnie; p. Sciepu-
row cztery w sprawie hodowli pa-
stewnej i p. Czornyj dwa w kwestji
badania rzeki Łani w pow. słuckim i
ekskursji rolniczo-instrukcyjnej do
kraju Nadbałtyckiego.

O (z) Nowa placówka. We wtorek
ks. proboszcz L. Żoładowski dokonał
poświęcenia lokalu nowozałożonego
sklepu z porcelaną i szkłem pod
firmą „Cmielów”, należącego do pp.
Tracowskiego i Kob

stanęło obecnie na równi z pierwszymi potęgami świata. W niezmienionym zjednoczeniu z ukończonym narodem naszym mamy nadzieję i na przyszłość wieść państwo po drodze pokojowego układu życia narodowego. Obejmując myślą ubiegłe trzy stulecia widzimy w całym ich przebiegu wysoki czynny lepszy Synów Rosji, nie szczędzących dla niej ani trudów, ani majątku, ani życia nawet.

Niech będzie pamięć o nich zawsze święta w kronikach ziemi ojczystej i w ten uroczysty dzień powszechnego obchodu 300-lecia państwa Domu Romanowów miło Nam jest z rozróżnieniem wdzięczności zatrzymać Naszą uwagę na zasługach wobec Rosji obrońców jej ciał i wszystkich wiernych ich poddanych. Wielkie są zasługi ojców i pasterzy cerkwi prawosławnej, którzy oświecili Rosję światłem prawdziwej wiary i uczynili ją sławą czynami dobra i miłości chrześcijańskiej. Urodzona szlachta rosyjska krwią własną zapieczętowała przywiązanie do ojczyzny i w trudach budownictwa państwowego niezmienność dawała wysoki przykład obywatelskiej szlachetności, szczególnie w pamiętną chwilę zwolnienia włościan od zależności państwa. W promieniach sławy i wielkości występuje obraz żołnierza rosyjskiego, obrońcy wiary, tronu i ojczyzny. Niezrównane meście i niezachwiane przywiązanie do swego obowiązku chrześcijańskiego rykoszety rosyjskiego obronili Rus przed wrogiem i do dziś są mocną tarczą przed najcięższymi nieprzyjacielskimi.

Wiele uprzejmego i niecierpliwego trudu włożone zostało w dzieło urzędowania państwa, a oddani nam ludzie służby bez różnicy stanu i pochodzenia, zyskali sobie sławę imienia i trudy ich, które zwróciły uwagę całego świata, zostały wysoko ocenione nie tylko w ojczyźnie Naszej, lecz i daleko poza jej granicami.

Na spokojnej niwie rolnictwa, handlu i przemysłu wysunęli się ludzie rosyjscy uprzejmy pracy i szerokiej inicjatywy, budujący wspólnymi wysiłkami gospodarczą moc Rosji.

Niezmierzone są i bez liczby zasługi wobec Rosji dziesiątków milionów jej rolników, dzięki którym cierpliwość i trudowi rozwija się praca rolnicza, mnożą się podstawowe źródła bogactwa narodowego.

Wdzięczność wspominając wszystkich, którzy trudzili się dla dobra ojczyzny, nawołujemy obecnie na rubież czwartego stulecia państwa Domu Romanowów wszystkich wiernych poddanych do wzniesienia wespół z Nami modłów do Najwyższego za spokój koronowanych przodków Naszych i wszystkich tych, komu ojczyzna nasza zawdzięcza swą potęgę i wielkość.

Pełna cześć pamięci o czynach zmarłych niech będzie testamentem dla pokoleń następnych i niech zjednoczy wokół tronu Naszego wszystkich wiernych poddanych na nowo trudy i czyny, na sławę i pomyślność Rosji.

Pragnąc godnie upamiętnić ten uroczysty dzień i uświadnić go w pamięci narodowej, uznaliśmy za dobre dać łaski Naszym poddanym, o czym rozkazaliśmy Senatowi Rządowemu Ukazem, dnia dzisiejszego datowanym, ogłosić publicznie.

Oby się nie zmniejszało błogosławieństwo Boże, spływające na Nas i Naszych miłych poddanych. Oby wzmocnił i podniósł Pan Wszechmocny ziemię rosyjską i oby dał Nam siłę do trzymania wysoko i mocno zdawną sławną standardu ojczyzny.

Dan w S. Petersburgu 21 lutego roku od Narodzenia Chrystusa 1913-go, panowania zaś Naszego 19-go.

Na oryginalne własną ręką Jego Cesarskiej Mości podpisano:

MIKOŁAJ.

Ukaz Najwyższy do Senatu. (Urzędowe).

Ku upamiętnieniu upływającego dziś trzechstulecia od dnia, w którym naród cały powołał na carsstwo pierwszego Monarchę z Domu Romanowów, przyjemnie Nam jest według nakazów przeszłości zaznaczyć tę rocznicę przez dobre czyny i obdarzenie miłych poddanych Naszych rozmaitemi łaskami, ulgami i złożeńiami. Wierni spółtowarzysze Nasz w latach trudów i ciężkich doświadczeń, naród rosyjski, niech zepołą się z Nami również w tym dniu uroczystym modlitewnych wspomnień o Naszych przodkach, sławnych budowniczych Ziemi Rosyjskiej. Naśladując ich przykład pożyteczny, a zarazem ulegający popędowi serca Naszego, nie mogliśmy nie zwrócić przedewszystkiem uwagi na smutny los osieroconych dzieci ludności wiejskiej, czestokroć pozostających bez żadnej opieki, a nawet środków do życia. Widząc powód tego w brakach istniejącej organizacji opieki nad ubogimi sierotami w wiejskich miejscowościach państwa, tudzież w nieskończonym braku działalności w tej dziedzinie lokalnych instytucji i osób prywatnych, uznaliśmy za pożyteczne, w celu uporządkowania tej doniosłej sprawy, ustanowienie specjalnego komitetu, któremu stawimy za zadanie zjednoczenie troski o wymienione dzieci i przyjęcie z pomocą wydziałom, o-

piekującym się nimi, ażeby otrzymawszy wychowanie i przystosowanie do życia wiejskiego wiadomości, mogły one stać się pożytecznymi dla państwa pracownikami.

Ceniąc pożyteczną na miejscu działalność, zajmującą pierwsze miejsce w monarchii stanu szlacheckiego, opartą na rolnictwie i przejętą przywiązaniem do rdzennych zasad państwowości rosyjskiej, uznaliśmy za odpowiednie przyjęcie z pomocą wiernej Nam szlachcie przez udzielenie jej środków ku wzmocnieniu i rozwojowi szlacheckich kas i innych stanowych instytucji wzajemnej pomocy.

Rozkazem Naszym z d. 12 sierpnia 1906 r. poleciłimy przekazać Bankowi włościańskiemu gruntów, należących do zarządu apanażów, zawarowawszy, aby zyski, utrzymane ze sprzedaży tych gruntów, przelewane były do specjalnego funduszu, przeznaczonego na udzielanie ludności wiejskiej pomocy w urzędzeniach rolnych. Dziś, w nieustannej Szej trosce o urządzenie włościańskich gospodarstw rolnych, uznaliśmy za rzecz, będącą na czasie, wyłączenie wspomnianych zysków w fundusz specjalny i użycie go na przyoznaczenie, się ku polepszeniu warunków rolnictwa ludności wiejskiej na zasadzie przepisów osobnych, które zostaną opracowane. Jednocześnie uznaliśmy za potrzebne umorzyć całkowicie pożyczki, na mocy prawa z d. 15 marca 1906 r. udzielane właścicielom ziemskim rozmaitych stanów na poparcie gospodarstwa w ich majątkach, zruinowanych wskutek nieporządków w smutnych dniach rozruchów wewnętrznych.

Oddzielny rozkazem Naszym z dnia 22 grudnia 1912 roku podaliśmy ministrom i zarządzającym poszczególnymi wydziałami wskazówki, dotyczące się ulg w przedstawianiu do nagród Najwyższych zarówno osób, pozostających na rzeczywistej służbie państwowej, jak i osób, które się wyróżniły w działalności filantropijnej, społecznej i w ogóle pożytecznej. Niezależnie od tego, w celu zachęcenia do gorliwej pracy urzędników poszczególnych wydziałów, uznaliśmy za rzecz sprawiedliwą, do czasu wydania nowej ogólnej ustawy o emeryturach i jednorazowych zapomogach, powziąć pewne uchwały o polepszeniu emerytalnego zabezpieczenia urzędników i ich rodzin drogą zezwolenia w wypadkach zasługujących na uwzględnienie na więcej ulgowe stosowanie obecnie obowiązującego porządku wyznaczania wyższej emerytury i jednorazowych wsparć w stosunku do czasu ich wystąpienia. Jednocześnie poleciłimy ministrom i zarządzającym poszczególnymi wydziałami zająć się zwiększeniem środków, o które są oni proszeni w porządku przepisany, na wychowanie dzieci urzędników, w celu wspomnienia przeżycie młodszych urzędników.

Uznając ważne znaczenie i pożytek pracy w rolnictwie, stanowiącym główną podstawę dobrobytu ekonomicznego cesarstwa Naszego, uznaliśmy za wskazane utworzyć znak wyróżnienia dla osób, które wyróżniły się swoją korzystną pracą w dziedzinie działalności rolniej. Pomnąc o gorliwej działalności osób płci żeńskiej w różnych gałęziach państwowej i społecznej działalności, uznaliśmy za wskazane utworzyć specjalną odznakę, w celu zachęty do zasług.

Pomnąc następnie o doli tych, którzy wskutek biedy lub innych przyczyn okazali się nieregularnymi w opłacaniu różnych podatków i opłat, postanowiliśmy ulżyć położeniu tych osób drogą całkowitego lub częściowego ich zwolnienia od zobowiązań wobec państwa.

Wreszcie nie pozostawiliśmy bez uwagi i tych z pośród Naszych poddanych, którzy na skutek wyroku sądowego lub drogi administracyjnej są ukarani za przestępstwo karne, na nieuleganie porządkowi, ustanowionemu przez władzę i którzy zasługują z tych czy innych względów na złagodzenie kary, przeto rozkazaliśmy w całości lub częściowo zwolnić ich od odbywanej kary.

W dalszym ciągu Ag. Pet. nadsyła ważniejsze wytyczne z Ukazu, dotyczącego łask i ulg.

Łaski Monarsze.

Najmiłościwiej rozkazano dla poparcia opieki nad sierotami ludności wiejskiej bez różnicy stanu i wyznania, jako też dla zjednoczenia rządowej i prywatnej działalności w tym kierunku, założyć Komitet Romanowski.

Z kapitału zapasowego Banku szlacheckiego utworzyć fundusz zezwany wysokości 10 milionów rubli, z którego odsetki używać na wzmocnienie gubernialnych kas wzajemnej pomocy szlachty, oraz innych szlacheckich instytucji wzajemnej pomocy.

Z dochodów Banku Włościańskiego ze sprzedaży gruntów apanażowych utworzyć specjalny fundusz zezwany imienia Najjaśniejszego Państwa i od r. 1913 przelewać wzmiankowane sumy do powyższego kapitału aż do osiągnięcia przez ten fundusz 50 milionów. Procenty od tego kapitału i nadmiar ponad 50 milionów użyte być mają na środki, mające na celu polepszenie warunków pracy i podniesienie stanu gospodarczego ludności wiejskiej.

Umorzyć niespłacone pożyczki

z kredytu, przeznaczonego ustawą z d. 15 marca 1906 r. dla poprawy gospodarstwa wiejskiego w spustoszonych podczas zaburzeń agrarnych majątkach, wraz z załogaściami i grzywnami, wyznaczonymi przed 21 lutego 1913 r.

Urzędy i urzędnicy Najwyższe zatwierdzone postanowienie co do ulg z powodu jubileuszu przy podawaniu prób o nagrody Najwyższe dla osób, pozostających na służbie cywilnej, lub też dla zasłużonych na polu działalności filantropijnej i pożytku publicznego.

Aż do czasu wydania nowej ustawy ogólnej o pensjach (emeryturach) i zapomogach, upoważniając Radę ministrów do rozpatrywania podanych o wyznaczenie wychodzących do dymisji urzędników i rodzinom byłych urzędników zwiększonych pensji i zapomóg, oraz w usprawiedliwionych wypadkach stosować pobłażliwie przepisy co do rozmiarów pensji i zapomóg w zależności od terminu służby. Jednocześnie polecić głównym kierownikom dykasterji, by podali prośby o zwiększenie kredytów na zapomogi urzędnikom na wychowanie dzieci, uwzględniając w pierwszym rzędzie urzędników najmniej uposażonych.

Włościanom gospodarzom, którzy przed 21 lutego 1913 r. przesiedlili się na Ural bez pozwolenia i tam zostali uposażeni w ziemię, udzielić wszystkich ulg, na równi z włościanami, którzy się przesiedlili po otrzymaniu pozwolenia, prócz ulg o odbywaniu powinności wojskowej.

Z sum, asygnowanych na główny zarząd rolnictwa, wyznaczyć do 75,000 rb. na wydawanie w r. 1913 tym z ludności wiejskiej, którzy mają wzorowe gospodarstwa, bezwrotnych zapomóg pod nazwą premjum, na cześć 300-lecia Domu Romanowów.

Udzielić ulg i zapomóg osobom, pozostającym pod opieką Aleksandrowskiego Komitetu o-rannych.

Ustanowić specjalne medale jubileuszowe. Udzielić prawo duchownym, pozostającym na urzędzie w dniu 21 lutego 1913, do noszenia na piersi znaku jubileuszowego. Ustanowić specjalną dekorację dla osób, zasłużonych na polu rolnictwa. Ustanowić dekorację dla kobiet, zasłużonych na różnych polach służby państwowej i społecznej.

Uwolnić od wszelkiej odpowiedzialności wojskowych, którzy przed 21 lutego 1913 wstąpiłi w związki małżeńskie z pogwałceniem przepisów obowiązujących.

Umorzyć wszystkie załogaści nieakuratnych podatników (wyliczone szczegółowo wszystkie umarzane załogaści), w tej liczbie uwolnić wszystkich kończących uniwersytety i przystępujących do egzaminu w komisjach egzaminacyjnych aż do 31 grudnia 1914 od opłaty za egzamin w razie złożenia świadectwa o uśmiercie.

Zwierzchnikom dykasterji, w których zawiadywano są wyższe zakłady naukowe, pozwolić na przyjmowanie, w razie prośby o to władz szkolnych, z początkiem nowego roku szkolnego do tych zakładów byłych studentów i słuchaczy. Wydać im na udział w niedozwolonych wiecach, jeśli ci wydali nie byli organizatorami tych wieców i sami nie przeszkadzali czynnie zajęciom w tych zakładach.

Amnestja.

Osobom, które popełniły przed 21 lutego 1913 r. przestępstwa i przewinienia, nie wyłączając państwowych, udzielane są łaski i ulgi. W tem rozkazano:

Przebaczyć wszystkim, którzy przywłaszczyli sobie i roztrwonili powierzony im na służbie fundusz w sumie nie przekraczającej 1,000 rb., którzy skazani zostali za to przestępstwo lub odsiadując karę, jeśli przywłaszczono i roztrwoniono pieniądze w całości zwrócili do dn. 21 lutego 1913 r.

Uwolnić od sądu i kary osoby, winne dokonania przestępstw, przewidzianych w art. 93 i 94 kodeksu karnego, w art. 1575 kodeksu o karach, osoby, które popełniły przed dn. 21 lutego 1913 r. czyny występne, przewidziane w art. 103, 104, 106, 107 oraz osoby, które popełniły przed dn. 21 lutego 1913 r. za pomocą prasy czyny występne, przewidziane w art. 128, 129 i 132 kod. karn.

Osobom urzędowym, skazanym przed 21 lutego 1913 r. na podstawie wyroku sądowego lub rozporządzenia ich władzy na karę, przewidzianą w punkcie 2-9 art. kod. o karach, nie liczyć tych kar za przeszkodę do dalszego pełnienia służby, otrzymywania

Rozprawy nad nią rozpoczną się w kwietniu.

W BUDAPEŚCIE.

Budapeszt. Na ulicach miasta rozstawiono 15000 żołnierzy. Kuchnie polowe dostarczają im pożywienia. Miasto podobne jest do obozu podczas wojny. Wszystkie gmachy publiczne strzeżone są przez kordony wojska. Nastrój panuje w mieście tak trwóliwy, że mieszkańcy obawiają się wychodzić na ulice, pomimo, że do wieczora nie ogłoszono bezrobocia.

Budapeszt. Do zaniechania zapowiedzianego przez socjalistów bezrobocia powszechnego przyczyniło się bez wątpienia netyklo spokojne zachowanie się opozycji, lecz także stanowcza postawa rządu i zarządzone pogotowie wojskowe, wobec którego wywołanie bezrobocia i demonstracje byłyby zbyt ryzykowne. Parlament uchwalił reformę wyborczą w ciągu dni kilku.

POZARY.

London. We wschodniej części Londynu wybuchł olbrzymi pożar. Mieszkańcy ratowali się wyskakując przez okna. Jedno dziecko spalono, 7 osób ciężko poparzone.

Sofia. Dziś wybuchł tu olbrzymi pożar. Spłonęła dzielnica Jozifara, gdzie znajduje się letnia rezydencja królowa. Rezydencję tę oraz dwie ulice zdolano uratować, reszta spłonęła. Straty olbrzymie.

TYBET I MONGOLIA.

Petersburg. Otrzymał tutaj informację o podpisaniu przez Anglię i Rosję porozumienia wzajemnego co do sfery wpływów w Mongolii i Tybecie. Na mocy tego porozumienia Anglia będzie miała wolną rękę w Tybecie, Rosja zaś w Mongolii.

OBIAD POLITYCZNY.

London. Królestwo angielskie obiadowało u ambasadora niemieckiego, ks. Lichnowskiego. W obiedzie tym uczestniczył także ambasador rosyjski, hr. Benckendorff z małżonką.

TYLKO JEDEN PANCIERNIK.

Waszyngton. Komisja budżetowa kongresu uchwaliła, rozważywszy rządowy program floty, budowę jednego tylko pancernika zamiast czterech, żądanych przez władze marynarki.

(Telegramy Ag. Pet.).

REPRESJE PRASOWE.

Petersburg. Skonfiskowany został numer gazety „Luz” za artykuły p. t. „300 lat” i „Przymusowe milczenie”.

ZA BÓJKE STUDENTÓW.

Darmstadt. W sądzie z udziałem sędziów przysięgłych rozważano sprawę zająć studentek w listopadzie, gdy był zabity student rosyjski Wejzer. Sąd skazał: inżyniera Bahra na 15 miesięcy więzienia, jednego studenta na trzy miesiące, studentów rosyjskich za udział w bójce na 3 tygodnie.

NA CZĘŚĆ POINCAREGO.

Paryż. Izwolski urządził na część Poincarégo obiad. Obecni byli: Poincaré z małżonką, prezydenci izb, mini-

strowie, Delcasse i wyższe towarzysze.

SLUŻBA WOJSKOWA WE FRANCJI.

Paryż. Wyższa Rada wojskowa, pod przewodnictwem Poincaré, przy udziale prezesa ministrów Brianda i ministra wojny Etienne'a, po trzygodzinnych obradach jednomyślnie uchwaliła, że w interesie obrony narodowej absolutnie konieczne jest zwiększenie kontyngentu armii. Po rozważeniu różnych wniosków, zaproponowanych dla osiągnięcia tego celu, jak np. służby wojskowej z najmu, użytkowania urzędników cywilnych, co miesięcznego poboru rekrut, służby w ciągu 27 lub 30 miesięcy, Rada wojskowa jednomyślnie uznała za niedostateczne i opowiedziała się za trzyletnią służbą wojskową, ściśle na jednakich dla wszystkich warunkach i bez żadnych ulg.

Paryż. Rada ministrów zaaprobowala projekt, wprowadzający trzyletnią służbę wojskową. Projekt jutro będzie wniesiony do izby.

JUBILEUSZ DYNASTII.

Białogród. Z powodu 300-lecia Domu Romanowów we wszystkich świątyniach królestwa odprawione zostały 20 b. m. (5 marca) nabożeństwa żałobne za zmarłych monarchów rosyjskich, w dniu 21 b. m. (6 marca) będą odprawione nabożeństwa dziękczynne. Municypalność Białogrodu wzywa ludność do podzielenia radości z narodem rosyjskim z powodu jubileuszu.

Z LOTNICTWA.

London. Lotnik Jeffrey spadł w pobliżu Salisbury i zabił się.

O WYDALENIE KONDUKTORA.

London. Oświadczenie usuniętego konduktora Richardsona, że odmowa przyłączenia wagonów wywołała była nieświadomością, iż rozkaz pochodził od zarządu, mającego prawo zmieniać instrukcje drukowaną, spowodowało odpowiedź dyrektorów linii o gotowości przyjęcia Richardsona z powrotem na służbę. Przygotowujący się strejk ogólny prawdopodobnie będzie zaniechany.

KATASTROFA NA MORZU.

Helgoland. W odległości dwóch mil od wyspy nastąpiło zderzenie torpedowca S 178 z krawężnikiem York, torpedowiec zatonał, z załogi uratowano 15, zatonęło około 60.

NA WĘGRZECH.

Budapeszt. Partia socjal-demokratyczna ogłosiła, że strejk powszechny zostaje odwołany wobec spokojnego zachowania się opozycji w parlamencie.

POŻYCZKA CHINSKA.

Wiedeń. Dolno-austriackie Towarzystwo dyskontowe udzieliło rządowi chińskiemu pożyczkę w kwocie 300,000 funtów sterlingów pod warunkiem, że rząd w ciągu 10 lat czynić będzie zamówienia w stalowni Poldiego, która otwiera filie w Pekinie.

BUNT WOJSKOWY W CHINACH.

Jañczifu. Większa część zbunto-

wanego garnizonu, według wiadomości konsulatowi japońskiemu, udała się do prowincji mukdenskiej, gdzie w górach połączyła się ze zbuntowanym garnizonem Anduna. Naczelnik tego powiatu prosi o pomoc wojskową z Giryuu i Mukdena.

ANGLICY W PERSJI.

Teheran. Krząca pogłoski, że Anglicy otrzymali koncesję na linie kolejowe w południowej Persji.

Na szerokim świecie.

Artysta polski zagranicą. Jan Majerski, b. profesor gimnazjalny we Lwowie, a obecnie pierwszy tenor Wielkiej opery paryskiej, odniósł ponownie wielki sukces jako Radames w „Aidzie” Verdiego. Prasa paryska jednoznacznie przyznaje p. Majerskiemu talentu śpiewaka-wirtuosa i zachwycę się jego wspaniałym głosem tenora bohaterkiego. „Figaro”, „Gaulois”, „Echo de Paris” i „Gil Blas” nie szczędzą młodemu artyście polskiemu pochwał i opisują, z jakim zapalem przyjął go publiczność paryska. Podobne przyjęcie zgottowano już raz Majerskiemu, gdy wystąpił po raz pierwszy w partii Samsona w operze Saint-Saënsa „Samson i Dalila”. Na zapowiedziane nowe występy artysty na początku przyszłego tygodnia, publiczność paryska rozkułpa z góry wszystkie bilety.

Kopalnia na północy. Do niedawna Hammerfest w Norwegii (na wyspie Kralø) cieszył się sławą miasta najdalej położonego na północy na całej kuli ziemskiej. Od lat kilku, jednak Hammerfest zdegradowany został pod tym względem przez Szpicberg, niegosiński archipelag na morzu Lodowatym, który posiada obecnie sadybę ludzką, najbardziej na naszym globie wysuniętą na północ. Jest to osada amerykańskiego Tow. górniczego w Adrent-Bai, nazwana po jednym z udziałowców Longyear City. Kilka lat temu na Szpicbergu odkryto pokłady węgla kamiennego, godne eksploatacji. Zapożyczkowano przedsiębiorstwo na większą skalę. Wkrótce powstały doskonałe urządzenia eksploatacyjne, pobudowano domki dla urzędników i robotników, słowem wyrósł osada. Pionierami-założycielami kolonii górniczej na Szpicbergu byli Anglicy, a od r. 1906 do 1908 żył panował ruch w Advent-City, aż zniknął na miejsce tego zakwitającego pośród wiecznych lodów i śniegów przemysłu, nastąpiła znowu głucha próżnia i pustkowie. Okazało się bowiem, że pomiędzy warstwami węgla wznosi się potężna ściana skalista, która utrudniała wielce wydobycie węgla i wogóle czyniła nader wątpliwą dochodowość całego przedsiębiorstwa. Z pośpiechem, podobnym zgola do ucieczki, pierwsi osiedleńcy opuścili

pierwszą na Szpicbergu kopalnię, pozostawiając po sobie wymowne pomniki przemysłnej działalności ludzkiej.

Wiecej szczęście sprzyjało później amerykańcom, którzy po drugiej stronie Advent-Bai natrafili na wydajniejszy pokład węgla. Oni też wszystko urządzili na wielką skalę, a powstałe w następstwie towarzystwo akcyjne obecnie liczy na roczną produkcję 60,000 ton węgla kamiennego.

Zapiski literackie.

Echo literacko-artystyczne. Zeszyt lutowy wyszedł z druku i zawiera: Jan Augustynowicz, Wiosna (pow.). Dr. St. Zaleski, Ruch ukraiński. Alicja Szamota, Zapomniany. L. Godimowska (Esterka), M. Kornikowska, Sikorski, Ulica. Maria Grossak, Italana. Z. Skorobohata-Stankiewicz, Przródła nauki polskiej. Maszka, Ig. Orski i Ruber, Dookoła sceny. Julian Kaden i Kijowianin, Echo ze świata. Bibliografia. Kronika. Ci co odeszli.

ADAM SZELAGOWSKI. Dzieje powstanie i cywilizacji. Tom I. Str. IV+451, z 256 ilustracjami i 2 mapami. Warszawa, druk i nakład Tow. Akce. S. Engelbranda i S-ów. Cena rb. 2 kop. 85.

Niniejszy tom zawiera dzieje starożytnego Wschodu, a więc Egiptu, Babilonu i Assyrii, Syrii i Palestyny, Azji mniejszej, Iranu i Turanu, Indii, Chin i Pacyfiku. Wykład prof. Szelagowskiego odznacza się przejrzystością i jasnością; każdy rozdział opatrzone zostały szeregiem pytań, mających na celu ułatwienie powtarzania i nęcia całości materiału, zwłaszcza dla samouków. Tekst zdobią liczne ryciny według autentycznych dokumentów i zabytków przeszłości. W naszej literaturze historycznej, posiadającej bardzo niewiele dzieł oryginalnych w zakresie dziejów powszechnych, książka prof. Szelagowskiego jest nader cennym i pożądanym nabytkiem.

ZYGMUNT WASILEWSKI. Myśl przebudowy. Rozmowy z młodym przyjaciele. Nakład Gebethnera i Wolffa. Cena 1 rb. kop. 20.

Znany pisarz i publicysta porusza w pracy niniejszej szereg kwestii, związanych z dotychczasowym stanem literatury i sztuki, w zakresie ogólnej charakterystyki dzisiejszego stanu społeczeństwa polskiego, stosunków wśród młodzieży, spraw literackich i artystycznych, ukształtowania społecznego i t. p. Jest to jakby program szerokiej działalności wychowawczo-politycznej, mającej na celu przeobrażenie narodu i wzbogacenie jego moralnego, oraz materialnego dorobku. Szczęry zapał autora, trafność jego poglądów, wreszcie samo wskazanie dominiących zadań, postawionych przez autora, w jakim dziś się znajdujemy i plynące stąd konieczności „przebudowy narodowej” — sprawia, że książkę p. Wasilewskiego czytamy z prawdziwym zajęciem, choćbyśmy się nawet nie godzili na wszystkie wnioski utalentowanego i kraj swój gorąco miłującego publicysty.

200 rb.

Dzięki ofiarności Czytelników naszych mogliśmy opłacić wpis w I-em półroczu szkolnym za kilkunastu biednych uczniów. Obecnie brak nam jeszcze na opłacenie wpisów za II-je półroczu 200 rb., zwracamy się więc do Was, Szanowni Czytelnicy, o uzupełnienie tej sumy.

OFIARY

złożone w Administracji „Kurjera Litewskiego”.

Zamiast wpisać na grób s. p. Stanisławy Umastowskiej. Na wpis: Stanisław Montwilt 10 rb., Wanda i Romuald Chalecy 3 rb., Helena i Jan Kłotowie 3 rb., Maria i Henryk Jamontowie 5 rb.

Na ochronkę w Radoszkowicach: Zamiast wpisać na grób s. p. Józefa Wołodkiewicza Ignacystwo Bohdanowiczowie 10 rb.

Cześć na wpisy: 1 rb. Na Powściągliwość i Pracę 1 rb.

Na fundusz dla kształcenia dzieci s. p. Ela: J. D. 50 kop., J. B. 50 kop., B. 50 kop., N. Lanckiewicz 1 rb., B. 50 kop., S. 50 kop., A. Luboński 1 rb.

Z RYNKU ZBOŻOWEGO.

Tydzień ubiegły przeszedł na międzynarodowym rynku zbożowym bez zmian prawie i naogół spokojnie; przeważała tendencja stała, niekiedy z małymi zwrotami ku niższej. Połowa podażi w zeszłotygodniowej przypadła na Argentynę, która dostarczyła w ub. tygodniu 154 tys. ton, a od 1 stycznia (now. stylu) 792 tys. ton, wobec 193 tys. ton roku ubiegłego. Na eksport argentyński nie wpływają ujemnie nawet